

ชื่อโครงการ(ภาษาไทย) ความต้องการข้อมูลและการช่วยเหลือสนับสนุนของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนด

(ภาษาอังกฤษ) Information and Support Needs of Mothers of Premature Infants

ชื่อผู้วิจัย นางสาวจุฑารัตน์ มีสุขโข

ชื่อสถาบันระดับอุดมศึกษาที่สังกัด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์)

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประจำปี 2540 จำนวนเงิน 29,380 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1ปี ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2540-มกราคม 2541

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ เพื่อศึกษาความต้องการข้อมูลและการช่วยเหลือสนับสนุนของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนดภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลมารดาและทารกในครรภ์เชียงใหม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นมารดาที่คลอดทารกก่อนกำหนดเป็นครั้งแรกและมีอายุครรภ์น้อยกว่า 36 สัปดาห์ จำนวน 12 ราย รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แนวลึกและการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างโดยการติดตามเยี่ยมบ้านภายหลังทารกได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลเป็นระยะๆจนกระทั่งทารกอายุ 4-6 เดือน ผู้วิจัยบันทึกเทปคำสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและจดบันทึกข้อมูลที่สังเกตได้ การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดแฟ้ม การลงรหัสข้อมูล การแยกประเภทหรือการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล การสร้างหรือพัฒนาแนวเรื่อง รวมทั้งการแก้ไขโครงสร้างและแนวเรื่อง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการข้อมูลของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนดภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลมีทั้งหมด 12 ความต้องการ ได้แก่

1.1 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการป้อนนมมารดาและให้นมผสมแก่ทารก ได้แก่ วิธีการป้อนนมและการฝึกปฏิบัติในการป้อนนมมารดา ชนิดของนมผสมที่ทารกควรจะได้รับ การเตรียมนมผสม ปริมาณนมที่ทารกควรจะได้รับในแต่ละมื้อ ระยะห่างของมื้อนม การเพิ่มปริมาณนมให้ทารกในแต่ละช่วงอายุ ลักษณะการดูดนมและการตอบสนองของทารกเมื่อได้รับนมเพียงพอตลอดจนการสำรวจนมของทารก

1.2 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการให้อาหารเสริมทารก

1.3 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการนอนหลับและการตื่นของทารก

1.4 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการร้องไห้ของทารก

1.5 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของทารก ได้แก่ ไข้เลื่อนบริเวณขาหนีบและไข้เลื่อนบริเวณสะดือ พยาธิสภาพที่จอประสาทตา ลักษณะการหายใจของทารก การถ่ายเหลว ท้องผูก ไข้

และการวัดอุณหภูมิร่างกายทารก อาการเฉพาะโรคของทารก ลื่นเป็นฝ้า ก้นแดง รวมทั้งวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันไม่ให้ทารกเจ็บป่วยเมื่อพาออกนอกบ้าน

1.6 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับวัคซีนของทารก

1.7 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์หรือความจำเป็นของการพาทารกมาตรวจตามนัด

1.8 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการให้ยาทารก ได้แก่ ชื่อยา ชนิดของยา วิธีการเก็บรักษา ยา วิธีป้อนยา ปริมาณยาที่ให้แก่ทารก ความจำเป็นของการให้วิตามินแก่ทารก ความจำเป็นที่จะต้องให้ยา ปฏิชีวนะครบตามจำนวนที่แพทย์สั่งตลอดจนวันหมดอายุของยา

1.9 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของทารก ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัวทารก พัฒนาการของทารก วิธีการส่งเสริมพัฒนาการของทารกและประโยชน์ที่ทารกจะได้รับจากการส่งเสริมพัฒนาการ

1.10 ความต้องการข้อมูลร่วมกับการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการอาบน้ำ การเคาะปอดและดูดเสมหะให้ทารก

1.11 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาการอิจฉาน้องของบุตรคนโต

1.12 ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลตนเองของมารดา ได้แก่ การปฏิบัติตัวภายหลังคลอด วิธีการคุมกำเนิดตลอดจนการป้องกันการคลอดทารกก่อนกำหนด

ซึ่งความต้องการข้อมูลต่างๆเหล่านี้จะเป็นไปตามปัญหาของทารกโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าทารกมีความเจ็บป่วยหรือความผิดปกติที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข นอกจากนี้ยังเป็นไปตามปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงดูทารกและปัญหาเกี่ยวกับการดูแลตนเองของมารดา

2 ความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนดภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลมี 2 ด้านได้แก่ ความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านอารมณ์และความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านการเงิน สิ่งของและแรงงาน สำหรับความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านอารมณ์นั้นแบ่งออกได้เป็น ความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนจากสามี ยายของทารก บุคลากรทางการแพทย์ เพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง ซึ่งมารดาทั้งหมดมีความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุนที่คล้ายคลึงกัน

Abstract

The purpose of this qualitative study was to determine the information and support needs of mothers of premature infants after discharge from Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. Key informants were twelve mothers who had the first premature infant and their gestational age was less than 36 weeks. Data were collected through in-depth interviews and non-structured observation during home visits after the infants were discharged from the hospital until they were 4-6 months old. The investigator audio-tape recorded all interviews to enhance the accuracy of the data and kept field notes documenting non-verbal responses and observations. The data analysis consisted of five steps: establishing files; coding the data; categorising or grouping text unit; developing themes; refining emerging themes and propositions. The results of this study revealed that:

1. The information needs of mothers of premature infants were:

1.1 Information need regarding breast-feeding and bottle feeding including how to breastfeed and bottle-feed the infant; kind of milk formula; preparation of milk formula; amount of milk formula given each feeding; time interval between each feeding; how to increase the amount of milk formula when the infant grows up; sucking pattern of the infant and response of the infant when filled up and infant spitting.

1.2 Information need regarding supplementary food.

1.3 Information need regarding infant sleep-wake patterns.

1.4 Information need regarding infant cry.

1.5 Information need regarding infant health problems including inguinal and umbilical hernias; retinopathy of prematurity; respiratory problems; gastrointestinal problems; fever and how to take the infant's temperature; thrush; diaper rashes and how to prevent the infant from being ill when taking the infant outside home.

1.6 Information need regarding immunizations.

1.7 Information need regarding advantages or necessity of visiting to High-risk Follow-up Clinic.

1.8 Information need regarding medications including kinds of medicine; how to store medicine; how to give medicine to infant; the amount of medicine given to the infant; requirement of vitamin supplement; the necessity of giving full dose of antibiotic and expiry date of antibiotic.

1.9 Information need regarding growth and development including normal weight gain and normal developmental patterns of infant; how to promote the infant's development and its advantages.

1.10 Information need and practice regarding bathing, postural drainage and suctioning.

1.11 Information need regarding how to manage with the problem of sibling rivalry.

1.12 Information need regarding self-care of the mother including post-partum care; family planning and how to prevent premature labor.

Information needs identified by these mothers centered on specific care needs related to the remainder health problems of the infant, child rearing problems and mother's self-care problems.

2. All of the mothers of premature infants needed two types of support included emotional and material support. For emotional support, the mothers needed support from husband, mother's mother, health professionals, neighbour and other relatives. All of the mothers of premature infants needs similar support.